

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

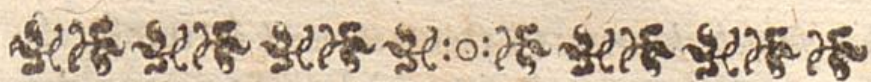
Apologia Pro Conscientiis infirmis, Sev Responsio Benigna Pro securitate dictaminis practici super certa probabilitate fundati

**Fibus, Bartholomaeus
Schweitzer, Johannes**

Coloniae, 1682

§. Octavus. Concluditur Apologia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39304

§. OCTAVUS.

Concluditur Apologia.

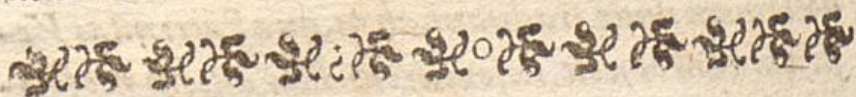
i. *Æc sunt, Admodum Reverende & Eximie Pater, quæ super controversiâ tam famosâ paucis duxi respondenda. Dum rei totius negotium perpendo, videtur id mihi non absimilis esse argumenti, cujus fuit exorta contentio temporibus Apostolorum in Ecclesia Dei, per imprudentes quosdam legis Mosaicæ æmulatores, zelo, ut apparebat quidem, pietatis, sed non secundum scientiam abreptos, omnique studio laborantes gentibus ad Christum conversis jugum circumcisionis seu legis Mosaicæ imponere: de quo ita legitur Act. 15. Surrexerunt quidam de Hæresi Pharisæorum (Jansenistarum) qui crediderunt (scilicet in Christum) dicentes: quia oportet circumcidi, præcipere quoq; servare legem Moysi (quia oportet constringi conscientias; præcipere quoq; servare legem probabilioristicam) Conveneruntque Apostoli & seniores (Innumeri præstantissimi Ecclesiæ Doctores) videre de verbo hoc. Cum autem magna conquisitio fieret, surgens Petrus dixit ad eos: Viri Fratres quid tentatis Deum, imponere jugum super cervices discipulorum, quod neque Patres nostri, neque nos portare potuimus. Respondit Jacobus dicens: propter quod ego judico, non inquietari eos: sed scribere, ut abstineant se à contaminationi-*

bus simulachrorum & fornicatione (& transgressionem cujuscunque legis certò latæ & promulgatæ) Tunc placuit Apostolis & senioribus cum omni Ecclesia (omnibus melioribus Ecclesiæ Doctoribus & Theologis) eligere viros, scribentes permanentes eorum: Apostoli & seniores Fratres (Doctores & seniores Theologi) his qui sunt Antiochie, & Syria & Cilicia (Lovanii & Colonia) Fratribus salutem. Quoniam audivimus, quia quidam ex vobis exerentes, turbaverunt vos verbis, evertentes animas vestras, quibus non mandavimus: placuit nobis collectis in unum, eligere viros, & mittere ad vos. Visum est enim Spiritui sancto (qui suave jugum, & onus leve per Christum imposuit) & vobis, nihil ultra imponere vobis oneris, quàm hæc necessaria, ut abstinatis vos ab immolatis simulachrorum &c. à quibus custodientes vos bene ageitis. Valete. Quam cum legissent, gavisi sunt super consolatione. Nunc

2. Postremùm convertor ad Paternitatem Vestram, eamque compello in iisdem terminis, quibus Celladium alloquitur, & bipartitum Tractatum de regula morum finit modestissimus Antonius Terillus: sic ut secundam personam, quam ipse alloquitur, convertam honoris causâ in tertiam. Itaque ex hoc capite gratias agimus Vestre Paternitati, eamque rogamus, ut impugnationem hanc æqui bonique consulat, nec agrè ferat me scripsisse. Hoc enim feci, tum ut communem omnium Authorum (Probabilistarum) quos grandis pericula

enli reos fecit, causam agerem, illosque ab accusatio-
 nibus Paternitatis Vestra vindicarem; tum ut ma-
 teriam hanc prius à me (in dictatis scholasticis)
 vulgatam, hâc secundâ scriptione perficerem, atque
 doctrinam ibidè traditam, ab iis, quæ Paternitas Ve-
 stra in eam objecit, defenderem. Hoc autem me sola-
 tur, quod sciam me cum Theologo ingenioso con-
 gressum habuisse: qui proinde præsumi potest impu-
 gnationem haud agrè laturus, cum sit conscius, se
 complures atque omnes fermè Ecclesie Theologos im-
 pugnasse. Proposui, quæ mihi in libellis suis visa sunt
 notâ & correctione digna. Si quid vel in minimo a-
 licubi à me erratum esset, de hoc non solum patien-
 ter, sed Deo dante, libenter à quovis me admoneri
 patiar. Homo sum: nil humanum à me alienum pu-
 to. Si ergò quidquam consonè ad pietatem, ad fidem
 orthodoxam, ad bonos mores, ad rationem rectam à
 me scriptum fuerit, approbet: si verò in aliquo deflexi,
 totum id Sapientiam correctioni ex animo submitto.
 Dolendum sanè, quòd (in doctrinis tam periculo-
 sis & censurationibus indignis) eximia talenta
 sua, doctrinam, eruditionem, subtilitatem perdiderit.
 Cogitet, quantum utililitatis Ecclesie, quantum
 commodi proximo, quantum etiam gloriæ sibi ipsi
 pareret, si laborem & industriam ad communes
 morum ac fidei opiniones elucidandas addiceret.
 Hoc mihi semper heret in corde, tritam Catholico-
 rum Doctorum viam, communesque & unanimes
 Doctorum tam in materia fidei, quàm morum opi-
 niones esse tutissimas. Ergò has sequamur: ad bo-

num proximi & salutem animarum: sed potissimum ad laudem summi Dei, cuius honori hos meos exiguos labores, omnemque industriam devotissimo affectu dedico.

Ad Benevolum Lectorem.

Priusquam finio, scire te cupio, quòd nomen meum in titulo Apologiæ, ac deinceps exprimi noluerim, ob probabilisticæ contentionis invidiam, & Censurarum in me fœditatem; quæ venales extant in approbationibus Dissertationis triplicis. Sed quia Apologiæ impressione jam prope paratâ, intellexi, id ab adversariis ad crimen trahendum, volui, ut in authentico Notarii instrumento pag. 142. exprimeretur. Convenientiùs quoque videbatur, sciri, cuius essem professionis, qui Superiorum permisso Apologiam edi profiterer, ad quorum Centuram remissus fui. Nec plura. Feci ego in hac responsione quod debui: faciant adversarii, quod possunt, dummodo salva deinceps charitatis jura & justitiæ servent. Si indignantur & vitio vertunt, quòd responderim; videant, quantum culpæ suæ tribuendum sit, quòd provocârint. Justitiâ causæ meæ fretus, nullius integri & prudentis arbitrii iudicium reformido. Nunc addo paucula corrigenda in Apologetico responso.

ERRA